

STUDIU DE CAZ

IMPACTUL FOLOSIRII COMPUTERULUI ASUPRA COMPORTAMENTULUI ELEVILOR

Oltean Sabina Larisa
Profesor de Limba si literatura romana
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Expunerea temei

Ritmul din ce în ce mai accelerat de dezvoltare a societății în care trăim, nu ne permite să ne eschivăm de la provocările pe care le întâlnim în viața de zi cu zi. Societatea progresaază, iar noi și implicit, copiii și elevii noștri, suntem obligați să facem față mereu acestui progres. Astfel, utilizarea calculatorului a devenit o preocupare indispensabilă, îl regăsim în toate domeniile vieții: în instituțiile financiare pentru transfer de bani, de exemplu, în unitățile medicale cu rol în formularea diagnosticului și recomandarea terapiei, în turism, dar și în școli pentru stocarea informațiilor, în scop educațional sau pentru cercetare. În aceste condiții, copiii sunt nevoiți ca și adulții, de altfel, să-și însușească principiile și modul de funcționare al noilor tehnologii, care sunt o componentă de bază a culturii noastre generale. Acest studiu tratează tema impactului utilizării computerului asupra conduitei elevilor. Deși este un instrument util, aproape indispensabil activității școlare, computerul, prin folosirea lui excesivă împiedică gândirea liberă, scade creativitatea, obosește până la extenuare. Deoarece nu conștientizează efectele negative ale calculatorului asupra dezvoltării lor, copiii trebuie îndrumați și păziți de tentația evadării în spațiul virtual. Iar această îndatorire rămâne să fie îndeplinită de adulți, părinți și dascăli deopotrivă. Vechiul dicton românesc: paza bună trece primejdia rea își arată veridicitatea cu prisosință în această situație.

Computerul – prieten și dușman

Computerul este așadar un instrument indispensabil în dezvoltarea personală, dar utilizarea lui în exces, mai ales pentru jocuri video, este nocivă. În primul rând, calculatorul dă naștere dependenței. Copii ajung să prefere jocurile pe calculator în detrimentul activităților sportive sau în aer liber. Orele petrecute în fața computerului influențează metabolismul și implicit sănătatea copiilor, apărând probleme precum: obezitatea, anorexia, astigmatismul, perturbarea atenției, surmenarea. Un alt aspect se referă la natura jocurilor pe care copiii le practică pe calculator, care sunt în general violente, dezvoltând agresivitatea atât verbală, cât și fizică. Se impune intervenția părinților în mediul familial, care sunt datori să urmărească activitatea copiilor.

Sfaturi pentru a evita transformarea calculatorului din dușman în prieten al copiilor noștri:

- până la vârsta de 7 ani, conform unor studii de specialitate este interzis să li se permită copiilor accesul la calculator;
- adulții vor impune anumite reguli de folosire a computerului, exprimându-și decizia luată prin prezentarea riscurilor utilizării excesive a calculatorului. Cei mici trebuie să știe că regulile impuse sunt pentru folosul lor.
- în camera copilul nu va fi amplasat niciun obiect al noilor tehnologii, acestea își vor găsi locul într-o cameră la care toată familia are acces;
- timpul petrecut de copil în fața computerului trebuie cronometrat;
- oferirea de către părinți a unor alternative plăcute, antrenante și diversificate de petrecere a timpului liber: activitățile sportive individuale sau de grup, frecventarea unor cluburi ale copiilor, lecții de dans, de pictură, plimbări, excursii, etc.

Avantajele utilizării diferitelor aplicații on-line:

- varietatea și rapiditatea informațiilor obținute;
- posibilitatea informării din mai multe surse, pentru a colecta informații corecte;
- instruire și evaluare la distanță;
- posibilitatea de comunicare cu alte persoane;

Cu ajutorul părinților și al dascălilor cei mici trebuie să conștientizeze faptul că, orice mijloc al noilor tehnologii este mai ales o metodă excelentă de ajutor în educație. Atâta timp cât este folosit mai ales pentru informare, calculatorul nu trebuie privit ca o unealtă periculoasă, ci ca o metodă ajutătoare în educație.

Scopul acestui studiu

Am ales această temă deoarece în activitatea pe care o desfășor, la catedră am putut observa cu ușurință preferința copiilor pentru petrecerea timpului liber în spațiul virtual. Motivația este personală și profesională. Prin această cercetare doresc înțelegerea aspectelor care generează această situație, descoperirea cauzelor și culegerea a cât mai multor informații, toate adunate oferind posibilitatea găsirii unor mijloace care să poată transforma folosirea calculatorului, implicit a internetului într-un instrument care să ducă la dezvoltarea personală a elevului. Totodată se impune conștientizarea efectelor nedorite în plan comportamental și asupra sănătății pe care le generează consumul necontrolat de timp liber în fața laptopului, a computerului, a tabletei.

Întrebări și obiectivele cercetării

Cea mai importantă piesă a acestui design o constituie întrebările cercetării. Formularea lor urmărește ca răspunsul primit să fie centrat către activitatea cercetării. Voi folosi întrebări al căror răspuns să vizeze descrierea și descoperirea caracteristicilor acestui model specific al cercetării precum și înțelegerea și căutarea soluțiilor corespunzătoare pentru rezolvarea problemei.

Obiective

Obiectivele cercetării urmăresc redarea frustră a realității.

- Investigarea motivației copiilor pentru alegerea calculatorului ca mod principal de petrecere nu doar a timpului liber, ci mai ales a timpului ce, în mod normal ar trebui să fie alocat instruirii.
- Contorizarea numărului de ore petrecut în fața computerului, în medie, într-o zi.
- Constatarea gradului de conștientizare a efectelor nocive pe care petrecerea necontrolată a timpului în fața calculatorului îl are asupra dezvoltării personale.
- Identificarea unor activități agreabile de petrecere a timpului liber.

Metodologie

Subiecții intervievați pentru a oferi sursele de date sunt elevii din clasa a V-a, provenind din medii sociale diferite și cu rezultate diferite la învățătură. Au fost chestionați 50 de elevi. Obținerea datelor se face prin completarea unui chestionar. Chestionarul pentru elevi a cuprins 10 itemi.

Colectarea datelor și timpul

Colectarea datelor constituie fundamentul activității în cercetarea socială și se face gradual. Consider necesară pentru finalizarea studiului o perioadă de 2 luni, împărțită în următoarele etape:

- * Elaborarea design-ului cercetării (10 zile)
- * Colectarea datelor (5 zile)
- * Analiza datelor (35 zile)
- * Elaborarea raportului de cercetare (10 zile).

Reducerea datelor și analiza

Nu am lucrat cu toate datele obținute. Analiza datelor este făcută după un număr de 50 de interviuri realizate. Datele obținute conduc spre concluzia că este necesară publicarea unui ghid, care să informeze copiii asupra beneficiilor și totodată asupra efectelor negative ale utilizării computerului. Copiii trebuie să conștientizeze faptul că internetul reprezintă una dintre cele mai importante descoperiri ale ultimelor decenii, iar elevii, în căutarea lor permanentă de nou, sunt una dintre categoriile sociale care îl utilizează frecvent. Atunci când internetul este accesat fără îndrumarea unei persoane competente, acesta e doar o sursă de distracție. Când însă, folosirea lui se face cu ajutor din partea unui părinte, deascăl, el se transformă într-un instrument extrem de folositor elevilor. Datele cercetării proprii, cât și cele din literatura de specialitate, mă fac să cred că, pentru majoritatea elevilor, calculatorul este un instrument care, folosit rațional și rezonabil, va conduce la dezvoltarea lor personală și implicit a comunității în care trăiesc.

Bibliografie

1. Aldo Naouri, Cum să ne educăm copiii, Editura Trei, București, 2010
2. Valentin Cosmin Blândul, Psihopedagogia comportamentului deviant, Editura Aramis, București, 2012
3. Adina Chelcea, Psihoteste – Cunoașterea de sine și a celorlalți, Editura Științifică și tehnică, București, 1997
4. Mielu Zlate – Psihologia vieții cotidiene, Editura Polirom, Iași, 1997

Chestionar aplicat elevilor privind utilizarea excesivă a calculatorului

Grup țintă: elevii clasei a V-a C Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Datele personale ale celor chestionați:

- fete 9
- băieți 11
- proveniti din mediul rural – 1 elev
- proveniti din mediul urban – 19 elevi

Vârsta: 12 – 13 ani

PROPUNERE DE GHID DE INTERVIU

Bună ziua! Sunt Oltean Larisa, profesoară de limba română la Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia și aș vrea să îmi acorzi puțin timp pentru a răspunde unor întrebări care m-ar ajuta în cercetarea pe care o întreprind. Te informez că tot ceea ce vom discuta va fi tratat cu confidențialitate și discreție totală și te asigur că nimeni nu va avea acces la aceste informații.

Voi începe prin a te ruga să îmi spui câteva aspecte generale legate de viața.

1. Ai acasă un calculator?

- a) da
- b) nu

2. Dacă da, ai conexiune la internet?

- a) da
- b) nu

3. Care sunt activitățile în care folosești calculatorul?

- a) pentru informații despre sport, muzică, filme, vedete
- b) pentru joacă
- c) pentru a socializa cu alții
- d) pentru a asculta muzică
- e) pentru a utiliza e-mailul
- f) pentru divertisment

4. Cunoști riscurile utilizării internetului?

- a) da
- b) nu

5. Cat de des folosești internetul:

- a) peste 3 ore pe zi
- b) mai puțin de 3 ore pe zi
- c) o dată sau de două ori pe săptămână
- d) o dată sau de două ori pe lună

6. Unde este amplasat calculatorul pe care îl folosești?

- a) în camera proprie
- b) în camera părinților
- c) în cameră comună (ex. sufragerie)

7. Părinții îți supraveghează activitatea pe internet?

- a) da
- b) nu
- c) nu știu

8. Ai dori să ai alte alternative de petrecere a timpului liber înafară de calculator?

- a) da
- b) nu

9. Consideri că este oportună restricționarea accesului tinerilor la anumite site-uri cu un conținut periculos?

- a) da
- b) nu

10. Preferi comunicare virtuală?

- a) da
- b) nu

Îți mulțumesc!